

Notorični lažnivci arbitražne sramote

Ta teden se je z zaslišanji komisije za nadzor obveščevalnih služb nadaljevala zgodba o posnetkih prisluškovanja telefonskemu pogovoru hrvaškega duhovnika **Ivana Tolja**, ki direktorja mednarodnega sklada **Ludu Bammensu** vprašuje, ali bi lahko ustavil poročanje POPTV, da je **Jerneju Sekolcu** in **Simoni Drenik** v času prejšnje vlade **Mira Cerarja** (SMC) prisluškovala hrvaška obveščevalna služba.

Kakšno živčnost povzroča vse skupaj, kaže reakcija, ko je **Karł Erjavec** (DeSUS) šefa komisije za nadzor obveščevalnih služb **Mateja Tonina** (NSi), ker ta zdaj zaupno zaslišuje vse akterje arbitražne prisluškovalne sramote, na katero so nas tisti posnetki znova spomnili, obtožil, da je “notorični lažnivec”.

Ko Židan izgine iz Dunaja

Zaradi objave posnetka pogovora Tolja in Bammensa, ki so najbrž “ušli” naši vladi, je premier **Marjan Šarec** aprila na predlog šefa SD **Dejana Židana** sklical prvo sejo sveta za nacionalno varnost, kar vlada državi. Šlo naj bi za nezaslišan

pritisak na komercialno televizijo, so pojasnjevali iz vlade, čeprav dejansko tega pritiska ni bilo opaziti v zgodbi. Bammens ni lastnik POPTV, Tolj tudi ne. O kom drugem, ki bi naj pritiskal in na koga bi naj, pa POPTV ni nič poročal, pa vlada tudi ne.

Učinek, ker je POPTV objavila posnetek pogovora in pritegnila veliko pozornost, pa je bil zanesljivo obraten od namenov Tolja. Povrhu je bilo že dolgo jasno, da je za objavo posnetkov prisluhov Sekolcu in Drenikovi hrvaška obveščevalna služba in tamkajšnja oblast. Zato ni povsem jasno, kaj je Tolj sploh želel preprečiti ob pogovoru Sekolca in Drenikove, ki se sploh ne bi smela pogovarjati, a sta se po nezavarovani telefonski liniji.

Dilema je bila bolj, ali so sosedje prisluškovali in snemali sami ali jim je posnetek kdo odstopil, denimo, ker se je prejšnja vlada Mira Cerarja občasno preveč nagibala proti Rusiji.

Židan je aprila na svet za nacionalno varnost prihitel iz Dunaja, kjer je med drugim odpiral spomenik čebelarju **Antonu Janši**. Na Dunaju ni bil sam. Z njim je bil na konferenci šefov parlamentov predsednik državnega sveta **Alojz Kovšca**, ki je le začudeno gledal, ko so mu Židana nenadoma varnostniki odpeljali proti Ljubljani, ker se je tam menda dogajalo nekaj nepredvidenega. Nacionalna varnost!

Precej po izginotju Židana je vabilo na isti svet za nacionalno varnost dobil še Kovšca, a je bilo že prepozno, da bi še lahko prišel v Ljubljano. Zato šefa drugega doma parlamenta ni bilo na tem "zgodovinskem" srečanju. Zaradi obveznosti na tujem ni bilo niti šefa največje opozicijske

stranke **Janeza Janše**. SDS je zastopa **Franc Breznik**, ki je pozneje ocenil, da je bilo vse skupaj dnevno politično motivirano.

Igra Šarca proti svojim

Breznikova ocena ni bila točna. Motiv je najbrž bil dolgoročen: premier Marjan Šarec je sprožal konflikt s svojimi najpomembnejšimi koalicijskimi partnerji, ki jih ta afera udari. Predvidljiva posledica so bila zaslišanja Mateja Tonina ta teden, ki se bodo še nadaljevala, kako se je sramota z Drenikovo in Sekolcem, ki je bila v škodo državi, prejšnji vladi zgodila, zakaj nihče razen države ni plačal nobene cene za to in kako preprečiti, da bi se še zgodila takšna blamaža.

Jasno je bilo, da bo udarilo po šefu prejšnje vlade Miru Cerarju, ki je danes zunanji minister in po Karlu Erjavcu, ki je bil zunanji minister, ko je zaradi diletantstva arbitra Sekolca in uslužbenke naše vlade Drenikove skoraj propadlo urejanje meje s sosednjo državo. Živčna reakcija Erjavca ta teden z obtožbo Tonina, da je "notoričen lažnivec", kaže, kako zares je.

Nekoliko skrita pa je ostala ost proti SD, ki je v arbitražnem dogajanju vlekla glavne niti in ki se ji je doslej uspelo izmakniti vsaki "odgovornosti". Židan osebno ni nič kriv. A spomnimo: v času, ko sta vlade vodila **Janez Drnovšek** in **Janez Janša**, je Slovenija vstopila v EU in Nato, Hrvaške pa tam še ni bilo. Država si je s tem pridobila pomembno prednost. Popolnoma logično je bilo, da je bil cilj oblasti to prednost uporabiti in urediti s Hrvaško mejni problem do vstopa te države v EU. Za to je vrh države sistematično delal več kot

desetletje.

A popustljivi šef SD **Borut Pahor** se je, ko je postal šef vlade po Janši, odločil za kompromis in Hrvaški odprl vrata brez dogovora, le z začetkom postopka arbitraže. Trdil je, da je za tem EU, ki bo Hrvaško prisilila, da bo spoštovala razplet.

Takšno arbitražo je kot rešitev podprla, bilo je sicer tesno, tudi večina volivcev na referendumu. Volivci so bili takrat še za premierom Pahorjem, ki pa mu je kmalu za tem razpadla vlada in se je končala njegova premierska kariera in kariera šefa stranke. Politika SD, in ne DeSUS Karla Erjavca, je pripeljala do arbitra Sekolca, ki poslu ni bil dorasel in do vseh težav. Da je, kot opozarjajo v opoziciji, Sekolec tudi nekdanji udbovec (pred komisijo za nadzor obveščevalcev bi naj sodelovanje s SDV sicer zanikal), je manj pomembno. A sramota za levico, kakšne povsem neprimerne kadre je sposobna izbrati za pomembne državne posle.

Na koncu po tej arbitraži še nimamo določene meje, ker rezultata sosednja država ne priznava, povrh je za Slovenijo arbitražna razmejitev na morju in kopnem slaba. Ali si bo Hrvaška sčasoma premislila, bomo še videli. Posledica danes pa je, da je težko varovati mejo, ki ni jasno niti določena, čez njo pa prihaja vse več migrantov iz Pakistana in Alžirije. Da o težavah ljudi na nejasno določenem mejnem območju ne govorimo.

Dilema je seveda, zakaj bi premier Šarec ali kdo iz njegove okolice sprožil zgodbo proti svojim koalicijskim partnerjem. Morda je bilo nehote. Morda po nerodnosti. Morda pa se novi voditelj preprosto mora zaščititi proti tistim, ki so mu tekmeči in ga ogrožajo. To pa ni desna opozicija.

Vladar se mora vedno bati predvsem tistih, ki so mu blizu. Na volitvah za volivce tekmuje predvsem z drugimi strankami vladne koalicije, h kateri sodi tudi Levica. Večina bazena desnice mu ni dosegljiva. Rezultat tega spopadanja so nam pokazale tudi evropske volitve zadnji teden. Šarec je v veliki meri nevtraliziral SMC Mira Cerarja in DeSUS Karla Erjavca, ki sta vladala v prejšnjem mandatu in sta izgubila že lanske parlamentarne volitve. Evropske sta še bolj. Ni pa mu to uspelo proti SD Dejana Židana, ki ga je na volitvah poslancev prehitel, na evropskih volitvah pa se je razpletlo manj ugodno za Šarca.

A igra še zdaleč ni končana. Prisluškovalne afere in polomi pri urejanju težav v preteklosti so le drobec. Spopadanje, ali bo Šarec nevtraliziral množico konkurentov v vladi ali oni njega, pa bo še pomembno določalo vladanje.

Komu od "notorični lažnivcev" bo uspelo, bodo pokazale šele naslednje volitve poslancev, ki so zadnji dve desetletji še vsakič odnesle trenutnega šefa vlade.